

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту**

Скарбовська Таміла Михайлівна

**УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАНЬ
В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО**

спеціальність 073 Менеджмент

РЕФЕРАТ

магістерської роботи
за освітньо-професійною програмою
«Управління закладом освіти»

Умань – 2021

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: доктор педагогічних наук, доцент Кірдан О.Л.

РЕЦЕНЗЕНТ: доктор педагогічних наук, професор Іщенко Л.В.

Захист відбудеться 21.12.2021 р. о 9.00 на засіданні ЕК кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

З роботою можна ознайомитись на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту, за адресою: 20308, м. Умань вул. Садова, 28, ауд. № 316

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАНЬ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО
1.1	Роль формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти у профільній школі: нормативно-правове забезпечення
1.2	Стан дослідження проблеми формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти у сучасній науковій думці
РОЗДІЛ 2	ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАНЬ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО
2.1	Аналіз зарубіжного досвіду управління процесом формування географічних знань в учнів старших класів
2.2	Шляхи удосконалення формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Реформа закладів загальної середньої освіти орієнтує не лише на засвоєння учнями певної суми знань, але і на розвиток їх особистості. Це передбачає розвиток пізнавальних інтересів, креативних здібностей, соціалізації у суспільстві та адаптації на ринку праці.

Констатуємо, що, незважаючи на висвітлення у працях вітчизняних науковців різних аспектів проблеми управління освітнім процесом у старших класах закладів загальної середньої освіти, бракує досліджень щодо управління процесом формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти. Отже, актуальність проблеми дослідження, недостатній рівень теоретичного опрацювання й практичної розробленості порушеної проблеми зумовили вибір теми випускної кваліфікаційної роботи: «Управління процесом формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти».

Мета дослідження – обґрунтувати теоретичні та практичні аспекти управління процесом формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти.

Об'єкт дослідження – освітній процес у старших класах закладів загальної середньої освіти.

Предмет дослідження – особливості формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан дослідження проблеми формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти у сучасній науковій думці.

2. З'ясувати особливості зарубіжного досвіду управління процесом формування географічних знань в учнів старших класів.

3. Обґрунтувати шляхи удосконалення формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти.

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань використано комплекс *теоретичних* (аналіз, синтез, порівняння, систематизація, класифікація), *емпіричних* (опитування, спостереження, бесіди, анкетування, тестування, вивчення й узагальнення досвіду та ін.) методів дослідження.

Експериментальна база дослідження. Емпіричне дослідження проводилося на базі Уманської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9 Уманської міської ради Черкаської області та природничо-географічного факультету Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Теоретичне значення роботи полягає в тому, що в ній розкрито теоретичні та практичні аспекти управління процесом формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в тому, що результати та висновки роботи можуть бути використані при удосконаленні освітнього процесу формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти.

Результати роботи упроваджено у підготовку авторської настільної гри «У грі вивчаємо географію» (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 75179).

Апробація результатів дослідження. Результати проведеного дослідження доповідались на III-ій Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (м. Дніпро, 3 грудня 2021 р.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано тези «Якість освітнього процесу у сучасному закладі загальної середньої освіти та механізм її забезпечення».

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі випускної кваліфікаційної роботи схарактеризовано теоретичні аспекти управління процесом формування географічних знань в учнів старших класів ЗЗСО.

На основі проведеного аналізу чинних нормативних документів встановлено, що в управлінському контексті формування географічних знань учнів старших класів закладів загальної середньої освіти у профільній школі узалежнене від системи внутрішнього забезпечення якості, яка охоплює такі компоненти: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Відмічено, що в сучасних наукових дослідженнях виокремлено такі види знань у структурі географічної компетентності учнів старших класів ЗЗСО як емпіричні знання та географічні факти, географічна номенклатура і географічні уявлення.

У другому розділі випускної кваліфікаційної роботи розкрито практичні засади управління процесом формування географічних знань в учнів старших класів ЗЗСО.

На основі аналізу зарубіжного досвіду управління процесом формування географічних знань в учнів старших класів зроблено висновок про те, що загальносвітовому досвіду немає єдиного підходу до формування географічних знань, натомість у різних країнах презентовано власні підходи до його реалізації.

Обґрунтовано шляхи удосконалення формування географічних знань учнів старших класів в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.